

Kegyetlen ítélet

Janusz Szwedo

(1949, Krakkó) filológus, nyelvész, diplomata,
a Magyar Érdemrend középkeresztje kitüntetettje

A 2020. június 4-éhez kötődő szégyenteljes és Magyarország becsületét sértő diktátum a lehető legnagyobb mértékben megalázta a Magyar Királyságot. A szerződés végrehajtásának eredményeként magyar Testvéreink állama a szomszédos országok javára elvesztette területének és lakosságának kétharmadát. Ez kegyetlen és igazságtalan ítélet volt, még egy olyan ország számára is, amely az első világháborúban vereséget szenvedett. Olyan kivégzés, amelyet úgy hajtottak végre, hogy az elítélt áldozat mégis életben maradjon, de örökre gyógyíthatatlan sebekben szenvedjen. Gróf Apponyi Albert helyesen fejtette ki keserű szavaiban a helyzetet: „Ha Magyarország abba a helyzetbe állíthatnánk, hogy választania kellene ennek a békének az elfogadása vagy aláírásának visszautasítása között, úgy tulajdonképpen azt a kérdést kellene feltennie magának: legyen-e öngyilkos azért, hogy ne haljon meg.” Egyet lehet vele érteni, hogy a magyar békeküldöttség vezetőjeként, 1920. június 4-én, a szerződés aláírása napján, saját kezével nem hagyta jóvá Magyarország megalázó sorsát, és nem írta alá a dokumentumot.

Érdemes megemlíteni egy, a trianoni békeszerződés utáni lengyel jellegű szálát is. A dokumentum végrehajtása keretében a Magyar

Királyság legészakibb területét, vagyis az Árva (Orawa) és a Szepes (Spisz) néven ismert két vármegye részeit Lengyelországhoz csatolták. A baráti lelkű magyarok ezt a tényt nem voltak hajlandók egyetlen éles ítélettel sem minősíteni, hanem (a lengyel) „megőrzésre átadott” fogalommal látták el.

Nehéz összehasonlítani Magyarországot és a magyarság Trianon utáni tragikus helyzetét a lengyel valósággal. Talán Lengyelország 1795. évi felosztása juthat eszünkbe, vagy a kegyetlen német megszállás, majd az azt követő, negyvenöt évig tartó hazug és hamis, vörös arcú szovjet „függetlenség”.

Emlékezve a tragikus és nyilvánvalóan hatalmas sérelmeket okozó trianoni napokra, az igazságos gondolkodású lengyelek lelke szenved Magyarország sorsa miatt, és fáj nekünk azoknak a magyaroknak a sorsa is, akik a Házjukon kívüli területeken maradtak.

Ugyanakkor örvend a szívünk, amikor látjuk, hogy a Trianon által lassú haldoklásra ítélt Magyarország nem engedett a diktátumnak, túlélte egy másik háborút és egy másik megszállást is, és tragédiái ellenére – él és virágzik. Nagyrabecsüléssel kívánom: ez legyen további sorsa is!

Janusz Szwedo